

ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಿಟ್ಟುಸ್ತಾ ಮಣಿಮೇಕಲೆ ಕಾಂಚೆಪ್ರರದ ಜನರೋಂದಿಗೆ ಬಂದಳು.

ನಗರದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೊಲವೊಂದರಲ್ಲಿ, ಶುಡಿಯಿವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕಾಂಚೆಪ್ರರದ ಅರಸ ಬಾವಿಯೋಂದನ್ನು ತೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ನೂರಾರು ಕೆಲಸಗಾರರು ಬಾವಿ ತೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹತ್ತಾರು ತೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜಲ ಬೆಳ್ಳಿರಲ್ಲಿ! ಅದರೂ ಅರಸ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಾರು ತೋಡಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದ. ಎಷ್ಟು ತೋಡಿದರೂ ಬಾವಿಯ ಮಣ್ಣ ಕಲ್ಲುಗೂಂಡಿನಂತೆ ಕಿತ್ತು ಬರುತ್ತಿತ್ತು! ಹೊನೆಯ ಪಕ್ಕ ತೇವದ ಮಣ್ಣಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೇ! ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಒರತೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ಉಂಟಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು! ಅದರೆ ಆ ಅಸೆಯೂ ಕ್ಯಾಣಿಸಿತ್ತು. ರಾಜನ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಸಿದುಹೋಗಿತ್ತು.

‘ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರೆ ನನ್ನ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಿನನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ! ಕಾಂಚೆಪ್ರರದ ಜನಗಳು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಾಣವೆಲ್ಲಾ ಇಂದಿಗೆ ಮುಗಿದುಹೋದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ದೇವರಿಟ್ಟಂತೆ ಆಗಲಿ. ನನ್ನ ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಂತೂ ಇನ್ನು ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ’ ಎಂದು ರಾಜ ಅಲ್ಲಿಯು ಇದ್ದ ಮಣಿನ ಗುಡುದ ಕೆಳಗೆ ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ಕುಶಿತ.

ರಾಜನ ಪರಿವಾರದವರ ನಡುವಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ‘ಹಾಗೆನ್ನಬೇಕಿ ದೊರೆಗಳೇ. ಇನ್ನೂಂದು ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಮಣಿ ಬರಬಹುದು!’

‘ಪ್ರಯೋಜಿತರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದೆ. ಪಜನ್ ಯಾಗ, ಅಗ್ರಹಾರದ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರಿಗೆ ಧನಕನಕ, ದವಸ-ಧಾನ್ಯ, ವಸ್ತು ದಾನ, ಗೋದಾನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರೂ ವರುಳ ನನ್ನ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಕರುಕೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ! ’ ಎಂದು ಸೋತ ದನಿಯಿಂದ ರಾಜ ಹೇಳಿದ. ರಾಜನ ಚಡಪಡಿಕೆ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಪದುಸಿರಿ ಬಿಡುತ್ತಾ ಒಡೋಡಿ ಬಂದು, ನಗರಕ್ಕೆ ಮಣಿಮೇಕಲೆ ಬಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಸನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ರಾಜನು ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಪರಿವಾರದೋಂದಿಗೆ

ಮಣಿಮೇಕಲೆಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಗರದ ಹೋಗಿದ್ದ ಅಗಸೆ ಬಾಗಿಲಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ.

ಮಣಿಮೇಕಲೆಗೆ ವಂದಿಸಿ ‘ಅಮಾ೜್ ಮಣಿಮೇಕಲೆ, ನೀನು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಸಮ್ಮಾನಿಸು ದೇವತೆಯೇ ಬಂದಂತಾಯಿತು! ನನ್ನ ರಾಜ್ಯ ತೀವ್ರವಾದ ಬುರಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದೆ. ಜನರಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಲದೆ ಸೋರಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರುಗಳ ತಿನಲು ಮೇವು-ನೀರಲ್ಲಿದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಇದನ್ನೇಲಾ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿರಬಹುದು! ಮಣಿ ಬರಲು ನಾನು ಕೈಗೊಳಿಂದ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳೇ ಇಲ್ಲ! ನಗರದ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರಜ-ಪ್ರಾಣಾರ್ಥ ಮಾಡಿಸಿದೆ, ಖ್ಯಾತಿಜರಿಂದ ಪರಿಷಾಂಕಿತರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದೆ, ನಗರ ದೇವತೆಗೆ ಬಿಲಿಯನ್ನು ಕೆಳಟ್ಟಿ. ಅದರೂ ರಾಜ್ಯದ ಬರ ಇಂಗಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಪನೋ ದೋಷವಾಗಿರುವಂತಿದೆ! ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿರುವ ಈ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ನನ್ನ ಜನರನ್ನು ಕೈಹಿಡಿ’ ಎಂದು ಕ್ಯಾಣಿಸಿ ಬಿತ್ತಿದ ದ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀನ್ನುವಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿರ್ವೇದನಗಳಾಗಿದ್ದವು.

‘ರಾಜ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಬಂಧುಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಅರವಣ ಅಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತಾತ್ಮಾರ್ಥ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಜೀಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ’ ಎಂದು ಕ್ಯಾಣಿಸಿ ಬಿತ್ತಿದ ದ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀನ್ನುವಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೇಳಿದಳು.

‘ಅಮಾ೜್ ಮಣಿಮೇಕಲೆ, ನೀನು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ನಿನಗಂದೇ ನಗರದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಹಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಇರುವಷ್ಟು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಂಗು. ನಿನಗೆ ಯಾವ ತೋಂದರೆಯೂ ಆಗಂತೆ ನನ್ನ ಪರಿವಾರದವರು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ’

‘ರಾಜನೇ, ನಾನು ಪರಿವ್ಯಾಪ್ತಳಾಗಿ ಎಲ್ಲದರಿಂದ ಬೀಡುಗಡೆ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಯಾರ ಅಧಿನಂದಲ್ಲಾ ಇರುವಷಳ; ಯಾರನ್ನೂ ಅಧಿನಂದಲ್ಲಿ ಜಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವಷಳು ಅಲ್ಲ! ನನಗೆ ಯಾವ ಪರಿವಾರದ ಅರ್ಥಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಯಜ್ಞಶಾಲೆಯನ್ನು ಉಳಿವ ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ